

Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek žiada predsedu vlády SR, členov vlády SR a poslancov NR SR, aby zabezpečili dostatok zdrojov pre zdravotníctvo

Vážený pán predseda vlády,

Dovoľujem si Vás osloviť týmto otvoreným listom, ako zástupkyňa Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek, najväčšej samosprávnej stavovskej organizácie v zdravotníctve, ktorá zastupuje záujmy takmer 40 000 sestier a pôrodných asistentiek.

Situácia v Slovenskom zdravotníctve je dlhodobo podceňovaná. Nedostatok zdravotníckych pracovníkov, ktorý nastal v priebehu desaťročí od vstupu SR do EÚ, ako aj po reforme systému smerom k trhovému nastaveniu sa neustále prehľbuje, čo má priamy dopad na kvalitu poskytovanej starostlivosti. Mnoho zdravotníkov odišlo zo Slovenska nielen kvôli lepším zárobkom, ale hlavne kvôli narušeniu vzťahov, nedostatočnej podpore a neustále sa zhoršujúcim pracovným podmienkam. Mnoho zdravotníkov sme doslova vyhnali svojim arogantným prístupom, nevšímavosťou voči ich potrebám, mobbingom zo strany nadriadených.

Táto situácia sa odráža aj na hodnotiacich kritériách slovenského zdravotníctva OECD, či Eurostat, kde Slovensko sa dlhodobo umiestňuje na posledných priečkach v kvalite z dôvodu, že systém je dlhodobo finančne a personálne poddimenzovaný a devastovaný vplyvom rôznych záujmových skupín a neefektívnymi pravidlami fungovania a vynakladania finančných prostriedkov, ktoré odčerpávajú zdroje pre pacientov a pre tých, ktorí sú v prvej línii starostlivosti.

Občania v prieskumoch oprávnené poukazujú na nespokojnosť a obavy a téma zdravotníctva sa stáva najviac diskutovanou aj v politických kruhoch, bohužiaľ väčšia pozornosť je venovaná zdravotníctvu iba v predvolebných diskusiách a mediálnych vyhláseniach než v reálnom konaní.

Pre dobré fungovanie zdravotníctva musíme investovať do zdravotníckych pracovníkov. Musíme investovať do vzdelávania a zamestnávania väčšieho množstva zdravotníckych pracovníkov, aby sme zabezpečili prístup každej matky, dieťaťa, študenta, rodiča a starého rodiča k bezpečným zdravotníckym službám. Musíme investovať do spravodlivých plátov a ochrany pracovníkov v zdravotníctve a starostlivosti. Musíme investovať do pracovnej sily v zdravotníctve, ktorá by pomohla celému systému zotaviť sa aj po odznení pandémie.

Zo strany súčasnej vlády však ešte neboli uskutočnené všetky potrebné kroky na zlepšenie pracovných podmienok sestier a pôrodných asistentiek, ako najpočetnejšej skupine zdravotníckych pracovníkov. Keď však vyzývame na zlepšenie ohodnotenia, nikdy nie je správny čas, nie sú zdroje a ani vôľa na riešenie. Niet sa čo čudovať, že si nevieme udržať zdravotníkov na Slovensku, ak iba pár kilometrov od našich hraníc, sa k nám správajú s úctou a rešpektom, vedia nás oceniť a máme vytvorené tie najlepšie podmienky pre prácu, s dostatkom pomôcok, materiálu a podpory.

Pandémia COVID-19 odhalila obrovské výzvy a riziká, ktorým zdravotnícki pracovníci čelia, vrátane infekcií spojených so zdravotnou starostlivosťou, násillia, stigmy, psychologických a emocionálnych porúch, chorôb či dokonca smrti. Okrem toho práca v stresujúcom prostredí zvyšuje náchylnosť zdravotníckych pracovníkov na chyby, ktoré môžu viesť k poškodeniu pacienta. Bezpečnosť zdravotníckych pracovníkov by mala byť prioritou, pretože je nevyhnutná pre bezpečnosť pacientov.

Preto je najvyšší čas, aby vláda uznala prínos sestier a pôrodných asistentiek, venovala im väčšiu pozornosť a nebola hluchá a slepá voči ich požiadavkám. Stručne povedané, vláda musí zbierať a analyzovať údaje o

infekciách a úmrtiach medzi sestrami, uznať COVID-19 ako chorobu z povolania, zabezpečiť osobné ochranné pracovné prostriedky vo všetkých zdravotníckych zariadeniach, mať nulovú toleranciu diskriminácie a násilia, zvyšovať platy sestier, investovať do odbornej prípravy a vzdelávania, uprednostniť sestry v testovaní a očkovaní, zabezpečiť podporu duševného zdravia a zvýšiť počet a autoritu vedúcich sestier.

Vážený pán predseda vlády.

Prednášame tieto požiadavky nie s ponížením, ale so vztýčenou hlavou, plne si vedomí svojich vedomostí, schopností, a nezastupiteľnosti našich profesií. Občania a politici musia chápať, že opakovane žiadame o zmenu nie v záujme svojom, ale v záujme celej spoločnosti. Záleží nám na dobrom fungovaní zdravotníctva pre našich občanov, naše deti, našich seniorov, inak by sme túto prácu neostávali robiť v Slovenských nemocniciach.

Avšak nemôžeme donekonečna pracovať v neznesiteľných podmienkach, preťažení počtom pacientov, nemôžeme denne riešiť dilemy z nedostatku času, s nedostatkom pomôcok, v strese riešiť niekoľko problémov naraz, pričom naše volania o zlepšenie ostávajú nevypočuté. Toto nie je boj o vyššie mzdy, toto je boj o prežitie zdravotníctva. Každý chce dostať adekvátnu liečbu, každý chce prežiť a uzdraviť sa. Zdravotníctvo samotné ale má a bude mať problém prežiť. Návrh štátneho rozpočtu pre zdravotníctvo nepočíta s navýšením zdrojov, nezohľadňuje zvýšenú potrebu segmentu vzhľadom na pandémiu, starnutie populácie a na prírastok pacientov s chronickými ochoreniami, ako aj s navyšovaním cien liekov, materiálu a pomôcok. Rovnako treba rátať aj s výpadkami príjmov vzhľadom na pandémiu, teda ubúdajúci počet ekonomicky aktívnych občanov, vzhľadom na stratu zamestnania, čo bude mať za následok menej peňazí v systéme.

Dúfame, že verejnosť, ako aj politici podporia našu výzvu, nakoľko udržanie zdravia a kvalitnú liečbu ľudí vieme zabezpečiť iba s dostatkom vzdelaných zdravotníkov, ktorých treba patrične zaplatiť, ako aj s dostatkem technických a materiálnych pomôcok, liekov a v adekvátnom prostredí, nie v rozpadajúcich sa budovách. Ak nepríde dostatok peňazí do systému, obávame sa, že nedosiahneme zníženie úmrtnosti pacientov a nezabránilme ďalším zdravotníkom, aby odišli do zahraničia za lepšími podmienkami.

Vyzývame preto Vás, pán predseda vlády, ako aj členov vlády a zákonodarného orgánu, ak Vám skutočne záleží na zdraví občanov a fungovaní zdravotníctva, aby ste venovali zdravotníctvu patričnú pozornosť nielen mediálnymi vyjadreniami, ale aj reálnou podporou v podobe dostatočných zdrojov.

S úctou

Mgr. Iveta Lazorová, MPH, dipl. p. a.
Prezidentka

Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek (SK SaPA) je samosprávna stavovská organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou, so sídlom v Bratislave, združujúca 40 000 sestier a pôrodných asistentiek. Hlavnou úlohou SK SaPA je obhajovať profesijné, hospodárske a sociálne záujmy členov komory v zdravotníckych, sociálnych, školských a iných zariadeniach.

Viac informácií:

Mgr. Iveta Lazorová, MPH, dipl. p. a.
prezidentka Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek
tel.: +421 918 518 178
e-mail: lazorova@sksapa.sk
PhDr. Lukáš Kober, PhD., MPH
člen Rady a Prezídia, riaditeľ kancelárie Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek
tel.: +421 908 677 731
e-mail: riaditel@sksapa.sk